

Warszawa, dnia 31 marca 2017 r.

Poz. 703

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 28 marca 2017 r.

w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się ramowe plany nauczania dla publicznych szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”:

- 1) dla dzieci i młodzieży:
  - a) szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
  - b) szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia,
  - c) oddziałów przysposabiających do pracy organizowanych w klasach VII i VIII szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia,
  - d) liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia,
  - e) technikum, w tym technikum specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia,
  - f) klasy wstępnej przygotowującej uczniów do kontynuowania nauki w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym, oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym, technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum, stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia,
  - g) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia,
  - h) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 8 do rozporządzenia,
  - i) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, stanowiący załącznik nr 9 do rozporządzenia,

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

- j) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia,
  - k) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia,
  - l) szkoły policealnej, w tym szkoły policealnej specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia;
- 2) dla dorosłych:
- a) klasy VII i VIII szkoły podstawowej prowadzącej zajęcia w formie:
    - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 13 do rozporządzenia,
    - zaocznej, stanowiący załącznik nr 14 do rozporządzenia,
  - b) liceum ogólnokształcącego prowadzącego zajęcia w formie:
    - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 15 do rozporządzenia,
    - zaocznej, stanowiący załącznik nr 16 do rozporządzenia,
  - c) szkoły policealnej prowadzącej zajęcia w formie:
    - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 17 do rozporządzenia,
    - zaocznej, stanowiący załącznik nr 18 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa:

- 1) tygodniowy, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny wymiar godzin dla uczniów poszczególnych klas lub semestrów w danym typie szkoły przeznaczonych na realizację:
  - a) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna, nauczanie przedmiotów lub bloków przedmiotowych, o których mowa w § 4 ust. 2,
  - b) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie,
  - c) zajęć z wychowawcą;
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 4) tygodniowy, a w przypadku szkół dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na:
  - a) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów,
  - b) w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych,
  - c) w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych – również na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym.

2. Zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych nie prowadzi się w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.

3. Ramowy plan nauczania obejmuje również:

- 1) zajęcia religii lub etyki, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”;

- 2) zajęcia wychowania do życia w rodzinie, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.²⁾);
- 3) zajęcia języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 4) zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe;
- 5) dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, zwane dalej „dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi”, zajęcia języka migowego oraz naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 6) zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

4. Zajęcia, o których mowa w ust. 3 pkt 5, są prowadzone w szkole w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2–4.

§ 3. 1. Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – od 6 do 12 godzin, na:

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

2. W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) zajęć z wychowawcą;
- 3) zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 5) zajęć, o których mowa w § 2 ust. 3.

2. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego mogą być zestawione w blok przedmiotowy, w ramach którego jest prowadzone zintegrowane nauczanie treści i umiejętności z różnych dziedzin wiedzy, realizowane w toku jednolitych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem zapewnienia realizacji celów kształcenia i treści nauczania wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym.

3. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b, ustala dyrektor szkoły.

4. W liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

§ 5. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można przedłużyć okres nauki:

- 1) w szkole podstawowej:
  - a) o jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
  - b) o dwa lata – na II etapie edukacyjnym;
- 2) w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność podejmuje rada pedagogiczna po uzyskaniu:

- 1) opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, oraz
- 2) zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

3. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi szkoły w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, podejmuje się:

- 1) w przypadku szkoły podstawowej:
  - a) na I etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III,
  - b) na II etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII;
- 2) w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.

§ 6. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych lub młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, oraz uczniów uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich można skrócić okres nauki do dwóch lat, pod warunkiem zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianego dla trzyletniego okresu nauczania, z tym że wymiar godzin zajęć wychowania fizycznego określa art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii, podejmuje rada pedagogiczna:

- 1) po uzyskaniu opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w ciągu dwóch lat, oraz
- 2) po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia.

3. Dyrektor szkoły wyznacza rodzicom ucznia termin na wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie krótszy niż 14 dni roboczych. Brak opinii rodziców w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z jej wyrażenia.

4. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w ciągu dwóch lat.

§ 7. 1. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, dla których z treści programu nauczania do zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia w zawodzie na podstawie modułowego programu nauczania do zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w tym programie;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe;
- 7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy – Prawo oświatowe.

2. W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, podział na grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie może liczyć mniej niż 5 uczniów.

3. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

4. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

§ 8. W latach szkolnych 2017/2018–2019/2020 dla uczniów, którzy rozpoczną kształcenie w klasie VII szkoły podstawowej, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, wynosi 1 godzinę tygodniowo w dwuletnim okresie nauczania.

§ 9. Przepisy rozporządzenia stosuje się:

- 1) począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w:
  - a) klasach I, IV i VII szkoły podstawowej, a w latach następnych również w kolejnych klasach szkoły podstawowej,
  - b) branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum,
  - c) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy,
  - d) semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach szkoły policealnej;
- 2) począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w:
  - a) czteroletnim liceum ogólnokształcącym,
  - b) pięcioletnim technikum,
  - c) branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej;

- 3) począwszy od roku szkolnego 2020/2021 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;
- 4) począwszy od roku szkolnego 2022/2023 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

Minister Edukacji Narodowej: *A. Zalewska*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji
Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. (poz. 703)

Załącznik nr 1

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ, W TYM SZKOŁY PODSTAWOWEJ
SPECJALNEJ, Z WYJĄTKIEM SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasy I–III					Razem w trzyletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie					
		I	II	III			
1.	Edukacja wczesnoszkolna	20	20	20			60
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2					2
Ogółem		62					62
Religia/etyka ²⁾							
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾							
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾							
Zajęcia sportowe ⁵⁾							
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾							
Język migowy ⁶⁾							
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾							
		Klasy IV–VIII					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie					
Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	5	5	5	25
2.	Język obcy nowożytny	3	3	3	3 } + 2 ⁸⁾ 2	3 } + 2 ⁸⁾ 2	15 } + 4 ⁸⁾ 4
3.	Drugi język obcy nowożytny ⁹⁾	-	-	-			
4.	Muzyka	1	1	1	1	-	4
5.	Plastyka	1	1	1	1	-	4
6.	Historia	1	2	2	2	2	9
7.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	-	2	2

- 1) Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.
- 2) Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
- 3) Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
- 4) Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
- 5) Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 6) Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
- 7) Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 8) Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w oddziałach dwujęzycznych.
- 9) Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim uczęszczających do szkoły podstawowej specjalnej, oddziału specjalnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej, szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej, przy czym na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia uczeń ten może uczyć się drugiego języka obcego nowożytnego. Jeżeli uczeń nie uczy się drugiego języka obcego nowożytnego, uczęszcza na zajęcia z techniki.

8.	Przyroda	2	-	-	-	-	2
9.	Geografia	-	1	1	2	1	5
10.	Biologia	-	1	1	2	1	5
11.	Chemia	-	-	-	2	2	4
12.	Fizyka	-	-	-	2	2	4
13.	Matematyka	4	4	4	4	4	20
14.	Informatyka	1	1	1	1	1	5
15.	Technika	1	1	1	-	-	3
16.	Wychowanie fizyczne	4	4	4	4	4	20
17.	Edukacja dla bezpieczeństwa	-	-	-	-	1	1
18.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	1	5
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		24	25	25	32+ 2⁸⁾	31+ 2⁸⁾	137+4⁸⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3					3
Ogółem		140 + 4⁸⁾					
Religia/etyka ²⁾							
Wychowanie do życia w rodzinie ¹⁰⁾							
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾							
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾							
Zajęcia sportowe ⁵⁾							
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾							
Język migowy ⁶⁾							
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾							
Doradztwo zawodowe		-	-	-	minimum 10 godzin w roku	minimum 10 godzin w roku	minimum 20 godzin w dwuletnim okresie nauczania

1. W klasach I–III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny – edukacja wczesnoszkolna) podziału godzin w każdej klasie na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne (edukacja polonistyczna, edukacja matematyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja plastyczna, edukacja techniczna, edukacja informatyczna, edukacja muzyczna i edukacja językowa – język obcy nowożytny) dokonuje nauczyciel prowadzący te zajęcia.

W klasach I–III szkoły podstawowej na zajęcia wychowania fizycznego należy przeznaczyć po 3 godziny tygodniowo w każdej klasie.

W przypadku powierzenia prowadzenia zajęć z zakresu edukacji plastycznej, edukacji informatycznej, edukacji muzycznej, wychowania fizycznego lub edukacji językowej – języka obcego nowożytnego nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 oraz z 2017 r. poz. 60), innym niż nauczyciel, któremu powierzono prowadzenie edukacji wczesnoszkolnej, tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi dla:

- 1) edukacji plastycznej, edukacji informatycznej i edukacji muzycznej – po 1 godzinie w każdej klasie;
- 2) wychowania fizycznego – po 3 godziny w każdej klasie;
- 3) edukacji językowej – języka obcego nowożytnego – po 2 godziny w każdej klasie.

2. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

¹⁰⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie								Razem w ośmioletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Funkcjonowanie osobiste i społeczne	4	5	5	6	6	6	7	7	46
2.	Zajęcia rozwijające komunikowanie się	2	2	2	2	2	2	2	2	16
3.	Zajęcia rozwijające kreatywność	10	10	10	12	13	13	14	14	96
4.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	4	4	4	4	4	29
Razem		19	20	20	24	25	25	27	27	187
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		5								5
Ogółem		192								
Religia/etyka ²⁾										
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ³⁾										
Język migowy ³⁾										
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁴⁾										

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów, w każdym roku szkolnym, wynosi po 10 godzin na oddział.

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych, w każdym roku szkolnym, wynosi po 2 godziny na ucznia.

¹⁾ Dotyczy również uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁴⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA ODDZIAŁÓW PRZYSPOSABIAJĄCYCH DO PRACY ORGANIZOWANYCH W KLASACH VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ, W TYM SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ, Z WYJĄTKIEM SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	10
2.	Język obcy nowożytny	2	2	4
3.	Historia	2	2	4
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	2
5.	Geografia	1	1	2
6.	Biologia	1	1	2
7.	Chemia	1	1	2
8.	Fizyka	1	1	2
9.	Matematyka	4	4	8
10.	Informatyka	1	1	2
11.	Wychowanie fizyczne	4	4	8
12.	Edukacja dla bezpieczeństwa	-	1	1
13.	Zajęcia przeznaczone na osiągnięcie wybranych efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danego zawodu ²⁾	5	5	10
14.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		29	30	59
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2		2
Ogółem		61		
Religia/etyka ³⁾				
Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾				
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾				

¹⁾ Nie dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeżeli jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkoły podstawowej ogólnodostępnej, oddziału integracyjnego w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkoły podstawowej integracyjnej.

²⁾ W przypadku oddziału zorganizowanego dla uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz oddziału zorganizowanego w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich godziny te można przeznaczyć na realizację przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

³⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

⁵⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾			
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁷⁾			
Język migowy ⁷⁾			
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁸⁾			
Doradztwo zawodowe	minimum 10 godzin w roku	minimum 10 godzin w roku	minimum 20 godzin w dwuletnim okresie nauczania

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

⁶⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁷⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁸⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

Załącznik nr 4

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO, W TYM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO SPECJALNEGO DLA UCZNIÓW
W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE
ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie				Razem w czteroletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	
		Zakres podstawowy				
1.	Język polski	4	4	4	4	16
2.	Język obcy nowożytny	3 } + 3 ¹⁾ 2	3 } + 3 ¹⁾ 2	3 } + 3 ¹⁾ 2	3 } + 2 ¹⁾ 2	12 } + 11 ¹⁾ 8
3.	Drugi język obcy nowożytny					
4.	Filozofia lub plastyka lub muzyka ²⁾	1	-	-	-	1
5.	Historia	2	2	2	2	8
6.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	-	-	2
7.	Podstawy przedsiębiorczości	1	1	1	-	2
8.	Geografia	1	2	1	-	4
9.	Biologia	1	2	1	-	4
10.	Chemia	1	2	1	-	4
11.	Fizyka	1	1	2	-	4
12.	Matematyka	3	4	3	4	14
13.	Informatyka	1	1	1	-	3
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	12
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	1
16.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	4
	Razem przedmioty w zakresie podstawowym i zajęcia z wychowawcą	26+ 3¹⁾	29+ 3¹⁾	25+ 3¹⁾	19+ 2¹⁾	99+ 11¹⁾

¹⁾ Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym.

²⁾ Dyrektor liceum ogólnokształcącego ustala jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka, który będzie realizowany w klasie I.

Przedmioty w zakresie rozszerzonym	4	5	7	6	22
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	30 + 3¹⁾	34 + 3¹⁾	32 + 3¹⁾	25 + 2¹⁾	121 + 11¹⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2			2
Ogółem			123 + 11¹⁾		
Religia/etyka ³⁾					
Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾					
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾					
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾					
Zajęcia sportowe ⁷⁾					
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁸⁾					
Język migowy ⁸⁾					
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁹⁾					
Doradztwo zawodowe	minimum 10 godzin w czteroletnim okresie nauczania				

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 12 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

- 3) Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
- 4) Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
- 5) Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
- 6) Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
- 7) Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 8) Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
- 9) Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym), wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:
  - 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 8 godzin tygodniowo;
  - 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 6 godzin tygodniowo.
3. Dyrektor liceum ogólnokształcącego, po zasięgnięciu opinii rady liceum, a jeżeli rada liceum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 2 albo 3 przedmioty.
4. Przedmioty w zakresie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów wymienionych w ust. 5, mogą być realizowane w klasach I–IV.
5. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
6. Dyrektor liceum ogólnokształcącego, na wniosek uczniów oddziału (grupy oddziałowej lub międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 22:
  - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym albo
  - 2) może przydzielić godziny na przedmioty uzupełniające, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

Załącznik nr 5

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA TECHNIKUM, W TYM TECHNIKUM SPECJALNEGO DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ:
NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V	
		Zakres podstawowy					
1.	Język polski	4	3	3	3	3 ¹⁾	16
2.	Język obcy nowożytny	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	3 } + 2 ²⁾	3 ¹⁾	
3.	Drugi język obcy nowożytny	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	1 } + 2 ²⁾	1 ¹⁾ + 2 ¹⁾²⁾	12 } + 10 ²⁾
4.	Filozofia lub plastyka lub muzyka ³⁾	1	-	-	-	-	1
5.	Historia	2	2	2	1	1 ¹⁾	8
6.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	1	1 ¹⁾	2
7.	Podstawy przedsiębiorczości	-	1	1	-	-	2
8.	Geografia ⁴⁾						16
9.	Biologia ⁴⁾						
10.	Chemia ⁴⁾						
11.	Fizyka ⁴⁾						
12.	Matematyka	2	3	3	3	3 ¹⁾	14
13.	Informatyka	1	1	1	-	-	3
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	3	15
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	-	1
16.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	1	5

¹⁾ W przypadku zakończenia kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznego do końca lutego ostatniego roku nauki, dyrektor technikum ustala tygodniowy wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zachowaniem wymiaru godzin określonego na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

²⁾ Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum.

³⁾ Dyrektor technikum ustala jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka, który będzie realizowany w klasie I.

⁴⁾ Dyrektor technikum ustala liczbę godzin w klasach, w których będzie realizowany przedmiot, z zachowaniem tygodniowego wymiaru godzin określonego dla poszczególnych klas. Przedmiot jest realizowany w wymiarze 4 godzin w pięcioletnim okresie nauczania. Przedmiot może być realizowany w klasie I, II, III lub IV.

Razem przedmioty w zakresie podstawowym i zajęcia z wychowawcą	23+2 ²⁾	22+2 ²⁾	22+2 ²⁾	20+2 ²⁾	16+2 ²⁾	103+10 ²⁾
Przedmioty w zakresie rozszerzonym	2	2	3	5 ¹⁾	14	
Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ⁵⁾	9	10	11	9 ¹⁾	51	
Razem obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	34+2²⁾	34+2²⁾	35+2²⁾	30+2²⁾	168+10²⁾	
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3	
Ogółem		171+10²⁾				
Religia/etyka ⁶⁾						
Wychowanie do życia w rodzinie ⁷⁾						
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁸⁾						
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁹⁾						
Zajęcia sportowe ¹⁰⁾						
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹¹⁾						
Język migowy ¹¹⁾						
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ¹²⁾						
Doradztwo zawodowe						
						minimum 10 godzin w pięcioletnim okresie nauczania

1. Minimalnym tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 5) Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor technikum, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.
- 6) Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
- 7) Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
- 8) Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
- 9) Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.
- 10) Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.
- 11) Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.
- 12) Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.
2. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym), wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w pięcioletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:
  - 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 8 godzin tygodniowo;
  - 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 6 godzin tygodniowo.
3. Dyrektor technikum, po zasięgnięciu opinii rady technikum, a jeżeli rada technikum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zawód, w którym kształci technikum, zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 2 przedmioty.
4. Przedmioty w zakresie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów wymienionych w ust. 5, mogą być realizowane w klasach I–V.
5. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
6. Dyrektor technikum, na wniosek uczniów oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyшкольной), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 14:
  - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym albo
  - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w pięcioletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor technikum po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyшкольной).
7. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w klasie lub klasach ustalonych przez dyrektora technikum. Dyrektor technikum może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY WSTĘPNEJ PRZYGOTOWUJĄCEJ UCZNIÓW
DO KONTYNUOWANIA NAUKI W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM DWUJĘZYCZNYM,
ODDZIALE DWUJĘZYCZNYM W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM, TECHNIKUM DWUJĘZYCZNYM
LUB ODDZIALE DWUJĘZYCZNYM W TECHNIKUM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie wstępnej
1.	Język polski	2
2.	Język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania	18
3.	Matematyka	2
4.	Wychowanie fizyczne	3
5.	Zajęcia z wychowawcą	1
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		26
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		1
Ogółem		27
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej ¹⁾		

Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi po 2 godziny na ucznia.

¹⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY
I STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE
ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, PRZEZNACZONY
DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI DOTYCHCZASOWEGO GIMNAZJUM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Język polski	2	2	1	5
2.	Język obcy nowożytny	1	2	1	4
3.	Historia	1	1	-	2
4.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	1	1
5.	Podstawy przedsiębiorczości		2	-	2
6.	Geografia	1	-	-	1
7.	Biologia	1	-	-	1
8.	Chemia	1	-	-	1
9.	Fizyka	1	-	-	1
10.	Matematyka	2	1	1	4
11.	Informatyka	1	-	-	1
12.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
13.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	1
14.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ¹⁾	12	18	20	50
15.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	3
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą²⁾		28	30	28	86

¹⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

²⁾ Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas nie dotyczy uczniów będących młodocianymi pracownikami, z zachowaniem wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą określonych dla trzyletniego okresu nauczania.

Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły	3	3
Ogółem	89	
Religia/etyka ³⁾		
Wychowanie do życia w rodzinie ⁴⁾		
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁵⁾		
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁶⁾		
Zajęcia sportowe ⁷⁾		
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁸⁾		
Język migowy ⁸⁾		
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁹⁾		
Doradztwo zawodowe	minimum 10 godzin w trzyletnim okresie nauczania	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 10 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Uczniowie będący młodocianymi pracownikami, skierowani przez szkołę do ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego na turnus kształcenia teoretycznego w zakresie danego zawodu, odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo.

3. W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami dyrektor szkoły ustala w każdej klasie liczbę dni w tygodniu przeznaczonych na praktyczną naukę zawodu organizowaną u pracodawców, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

³⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

⁵⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁶⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁷⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁸⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁹⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY
I STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE
ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, PRZEZNACZONY
DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Język polski	2	2	2	6
2.	Język obcy nowożytny	2	2	1	5
3.	Historia	1	1	1	3
4.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	1	1
5.	Podstawy przedsiębiorczości	2	-	-	2
6.	Geografia ¹⁾				} 6
7.	Biologia ¹⁾				
8.	Chemia ¹⁾				
9.	Fizyka ¹⁾				
10.	Matematyka	2	2	1	5
11.	Informatyka	1	-	-	1
12.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
13.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	1
14.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ²⁾	12	18	20	50
15.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	3
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą³⁾		29	31	32	92
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem		95			
Religia/etyka ⁴⁾					
Wychowanie do życia w rodzinie ⁵⁾					

¹⁾ Dyrektor szkoły ustala dwa przedmioty spośród przedmiotów: geografia, biologia, chemia i fizyka, które będą realizowane w klasach I–III w wymiarze 1 godziny tygodniowo w każdej klasie.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

³⁾ Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą dla uczniów poszczególnych klas nie dotyczy uczniów będących młodocianymi pracownikami, z zachowaniem wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą określonych dla trzyletniego okresu nauczania.

⁴⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

⁵⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁶⁾	
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁷⁾	
Zajęcia sportowe ⁸⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁹⁾	
Język migowy ⁹⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ¹⁰⁾	
Doradztwo zawodowe	minimum 10 godzin w trzyletnim okresie nauczania

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 10 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Uczniowie będący młodocianymi pracownikami, skierowani przez szkołę do ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego na turnus kształcenia teoretycznego w zakresie danego zawodu, odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo.

3. W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami dyrektor szkoły ustala w każdej klasie liczbę dni w tygodniu przeznaczonych na praktyczną naukę zawodu organizowaną u pracodawców, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

⁶⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁷⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁸⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

¹⁰⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY
DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM
LUB ZNACZNYM ORAZ DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI SPRZEŻONYMI

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie			Razem w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
1.	Funkcjonowanie osobiste i społeczne	6	6	5	17
2.	Zajęcia rozwijające komunikowanie się	2	2	2	6
3.	Zajęcia kształtujące kreatywność	4	4	4	12
4.	Przysposobienie do pracy	18	19	20	57
5.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
Razem		33	34	34	101
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3			3
Ogółem		104			
Zajęcia rewalidacyjne		10	10	10	30
Religia/etyka ¹⁾					
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ²⁾					
Język migowy ²⁾					
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ³⁾					

¹⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

²⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

³⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI DOTYCHCZASOWEGO GIMNAZJUM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		I	II	
1.	Język polski	4	3	7
2.	Język obcy nowożytny	3	2	5
3.	Matematyka	3	3	6
4.	Informatyka	1	1	2
5.	Wychowanie fizyczne	3	3	6
6.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ¹⁾	12	16	28
7.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		27	29	56
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3
Ogółem		59		
Religia/etyka ²⁾				
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾				
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾				

¹⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

Zajęcia sportowe ⁵⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾	
Język migowy ⁶⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

---

⁵⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁶⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁷⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		I	II	
1.	Język polski	5	5	10
2.	Język obcy nowożytny	4	3	7
3.	Matematyka	5	4	9
4.	Informatyka	1	1	2
5.	Wiedza o społeczeństwie	1	-	1
6.	Wychowanie fizyczne	3	3	6
7.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ¹⁾	12	16	28
8.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		32	33	65
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3
Ogółem		68		
Religia/etyka ²⁾				
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾				
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾				

¹⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

Zajęcia sportowe ⁵⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾	
Język migowy ⁶⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym, wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

---

⁵⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁶⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁷⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY POLICEALNEJ, W TYM SZKOŁY POLICEALNEJ SPECJALNEJ
DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH
SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		I	II	
1.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ²⁾	25	25	50
2.	Wychowanie fizyczne	3	3	6
Razem		28	28	56
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ³⁾				
Język migowy ³⁾				
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁴⁾				

Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

¹⁾ Dotyczy szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania. W przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania wymiar godzin określony w tabeli ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

³⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁴⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE STACJONARNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)		Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII	VIII	
1.	Język polski	5	5	10
2.	Język obcy nowożytny	3	3	6
3.	Historia	2	2	4
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	1	2
5.	Geografia	1	1	2
6.	Biologia	1	1	2
7.	Chemia	2	1	3
8.	Fizyka	1	1	2
9.	Matematyka	4	4	8
10.	Informatyka	1	1	2
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		21	20	41
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2		2
Ogółem		43		
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾				

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA KLASY VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Semestralny wymiar godzin w klasie				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		VII		VIII		
		I semestr	II semestr	I semestr	II semestr	
1.	Język polski	45	45	45	45	180
2.	Język obcy nowożytny	27	27	27	27	108
3.	Historia	18	18	18	18	72
4.	Wiedza o społeczeństwie	9	9	9	9	36
5.	Geografia	9	9	9	9	36
6.	Biologia	9	9	9	9	36
7.	Chemia	9	9	9	9	36
8.	Fizyka	9	9	9	9	36
9.	Matematyka	36	36	36	36	144
10.	Informatyka	9	9	9	9	36
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		360		360		720
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		36				36
Ogółem		756				
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾						

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH
PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA W FORMIE STACJONARNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)				Razem w czteroletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	
Zakres podstawowy						
1.	Język polski	3	3	3	3	12
2.	Język obcy nowożytny	2	2	2	3	9
3.	Historia	1	2	2	1	6
4.	Wiedza o społeczeństwie	1	0,5	-	-	1,5
5.	Podstawy przedsiębiorczości	1	-	-	-	1
6.	Geografia	1	1	1	-	3
7.	Biologia	1	1	1	-	3
8.	Chemia	1	1	1		3
9.	Fizyka	1	1	1		3
10.	Matematyka	3	2,5	2	3	10,5
11.	Informatyka	1	1	-	-	2
Razem przedmioty w zakresie podstawowym		16	15	13	10	54
Przedmioty w zakresie rozszerzonym		1	2	3	4	10
Razem obowiązkowe zajęcia edukacyjne		17	17	16	14	64
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		2				2
Ogółem		66				
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾						

1. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:

- 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 6 godzin tygodniowo;
- 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 4 godziny tygodniowo.

2. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i opinii słuchaczy, uwzględniając zainteresowania słuchaczy oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których słuchacz wybiera 2 przedmioty.

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

3. Przedmioty w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w każdym semestrze.
4. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
5. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, na wniosek słuchaczy oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 10:
  - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonymalbo
  - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych po zasięgnięciu opinii słuchaczy danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH
PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA W FORMIE ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Semestralny wymiar godzin w klasie								Razem w cztero-letnim okresie nauczania
		I		II		III		IV		
		semestr I	semestr II	semestr I	semestr II	semestr I	semestr II	semestr I	semestr II	
Zakres podstawowy										
1.	Język polski	28	28	28	28	28	28	28	20	216
2.	Język obcy nowożytny	18	18	18	18	18	18	18	18	144
3.	Historia	14	14	16	16	16	16	16		108
4.	Wiedza o społeczeństwie	9	9	-	-	-	-	-	-	18
5.	Podstawy przedsiębiorczości	9	9	-	-	-	-	-	-	18
6.	Geografia	8	8	8	8	8	8	8		56
7.	Biologia	8	8	8	8	8	8	8		56
8.	Chemia	8	8	8	8	8	8	8		56
9.	Fizyka	8	8	8	8	8	8	8		56
10.	Matematyka	21	21	21	21	23	22	23	20	172
11.	Informatyka	9	9	-	-	-	-	-	-	18
Razem przedmioty w zakresie podstawowym		280		230		233		175		918
Przedmioty w zakresie rozszerzonym		16		54		56		54		180
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		296		284		289		229		1098
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		36								36
Ogółem		1134								
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹⁾										

1. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w czteroletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:

- 1) w przypadku języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 108 godzin;
- 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 72 godziny.

¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

2. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i opinii słuchaczy, uwzględniając zainteresowania słuchaczy oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których słuchacz wybiera 2 przedmioty.
3. Przedmioty w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w każdym semestrze.
4. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.
5. Dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, na wniosek słuchaczy oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 180:
  - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym albo
  - 2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Wymiar godzin w czteroletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 36 godzin. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego dla dorosłych po zasięgnięciu opinii słuchaczy danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY POLICEALNEJ DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA
W FORMIE STACJONARNEJ¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Tygodniowy wymiar godzin w semestrze				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	
1.	Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne ²⁾	18		19		37
2.	Podstawy przedsiębiorczości ³⁾	1		-		1
Razem na obowiązkowe zajęcia edukacyjne		19		19		38
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾						

Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

¹⁾ Dotyczy szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania. W przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania, określony w tabeli wymiar godzin:

1) kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu;

2) podstaw przedsiębiorczości nie ulega zmianie.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

³⁾ Dotyczy słuchaczy, którzy na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie realizowali tych zajęć.

⁴⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY POLICEALNEJ DLA DOROSŁYCH PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA
W FORMIE ZAOCZNEJ¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Semestralny wymiar godzin				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		semestr I	semestr II	semestr III	semestr IV	
1.	Kształcenie zawodowe i teoretyczne i praktyczne ²⁾	165	165	175	175	680
2.	Podstawy przedsiębiorczości ³⁾	10	10	-	-	20
Razem		175	175	175	175	700
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾						

Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

¹⁾ Dotyczy szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania. W przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania, określony w tabeli wymiar godzin:

1) kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu;

2) podstaw przedsiębiorczości nie ulega zmianie.

²⁾ Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe teoretyczne i kształcenie zawodowe praktyczne w danym zawodzie dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

³⁾ Dotyczy słuchaczy, którzy na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie realizowali tych zajęć.

⁴⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.